

УДК 811.111'373.612.2'373.7

DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2021-1-9>

РОЛЬ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ КОНСТИТУЕНТІВ У ПОПОВНЕННІ ТЕРМІНОСИСТЕМИ «МОБІЛЬНИЙ ЗВ'ЯЗОК»

Дудок Христина Романівна,
аспірантка кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів
Львівський національний університет імені Івана Франка
holidays1997@ukr.net
orcid.org/0000-0003-3250-090X

У статті проаналізовано роль фразеологічних конститuentів у процесі поповнення терміносистеми мобільний зв'язок. Зазначено, що фразеологізми мають набагато більше інформації в порівнянні з окремим словом та їх слід вивчати й враховувати в різних аспектах: когнітивному, лінгвокультурологічному, функціональному тощо. Стверджується, що когнітивно фразеологічні одиниці як конститuentи мовної системи використовуються носіями мови для опису смислових процесів і станів. Доведено, що глибинна семантична природа фразеологізмів полягає в тому, що під впливом соціально-побутових, політичних та інших суспільних явищ деякі конститuentи у фаховій мові із часом набувають додаткового, ситуативного смислу, тобто нового смислового наповнення сталим висловом надає спеціальний текстовий форматив. Висунуто припущення, що семантичну структуру фразеологічного компонента у фаховому мовленні формує сукупність його семантичних елементів, що знаходяться між собою в тісних кореляціях. Розвинуто думку, що складові частини фразеологічної семантики своєю чергою розчленовуються на семантичні компоненти, семантичні ознаки, що виступають не тільки як конститuentи основних семантичних складових частин фразеологізму, але і як тісна сполучна ланка між ними. Таким чином, такі характерні риси фразеологічних конститuentів, як внутрішня форма, мотивованість, образність, ідіоматичність і стійкість уможливають здатність фразеологізмів до семантичної трансформації. Аргументовано, що фахова мова мобільного зв'язку наповнена фразеологічними конститuentами, в яких значення цілого сполучення не точне, а іноді й зовсім не виводиться із суми складових компонентів або домінує над значенням складових частин. Зроблено висновок, що фразеологізми є одним із невичерпних джерел багатства й виразності мовлення, які живлять фахову підмову мобільного зв'язку, надають їй художнього звучання, наповнюють компонентами лексичної та синтаксичної витонченості й завершеності. Підсумовано, що фразеологічний конститuent є продуктивним семантико-стилістичним засобом, так само як і метафора, метонімія, які використовуються в різних сферах мови, зокрема терміносистеми мобільного зв'язку.

Ключові слова: фразеологічні значення, внутрішня форма, значення, смисли, концепт, ідіоматичність, метафора, метонімія.

THE ROLE OF PHRASEOLOGICAL CONSTITUENTS IN REPLENISHING THE TERMINOSYSTEM "MOBILE COMMUNICATION"

Dudok Khrystyna Romanyvna,
Postgraduate Student at the Department of Foreign Languages for the Humanities
Ivan Franko National University of Lviv
holidays1997@ukr.net
orcid.org/0000-0003-3250-090X

The article analyzes the role of phraseological constituents in the process of replenishment in the mobile communication terminology. It is noted that phraseological units carry much more information than a single word and should be studied and taken into account in various aspects: cognitive, linguistic and cultural, functional, etc. It is argued that cognitive phraseological units as constituents of the language system are used by native speakers to describe semantic processes and states. It is proved that the deep semantic nature of phraseology has been emerged under the influence of socio-domestic, political and other social phenomena. Some constituents in the professional language through time acquire additional, situational meaning, i.e. new semantic content of constant expressions giving it a special text format. It is suggested that the semantic structure of the phraseological component in professional speech is formed by a set of its semantic elements, which are closely correlated with each other. It is stressed that the components of phraseological semantics, in turn, are divided into semantic components, semantic features that act not only as constituents of the main semantic components of phraseology, but also as a close link between them. Thus, such characteristic features of phraseological constituents as internal form, motivation, imagery, idiomaticity and stability, enable the phraseological units to create semantic transformation. It is argued that the professional language of mobile communication is filled with phraseological constituents, in which the value of the whole combination is not accurate, and sometimes not deduced from the sum

of its components, or dominates the value of its components. It is concluded that phraseology is one of the inexhaustible sources of richness and expressiveness of speech, which nourishes the professional subtext of mobile communication, gives it an artistic sounding, filled with components of lexical and syntactic sophistication and completeness. We may sum up that the phraseological constituent is a productive semantic and stylistic means, so metaphor and metonymy are used in various spheres of language, the terminology of mobile communication in particular.

Key words: phraseological constituents, internal form, meanings, senses, concept, idiomaticity, metaphor, metonymy.

1. Вступ

Фразеологізми формують важливий пласт загальнонавчальної лексики й фахової мови, в тому числі й терміносистеми мобільний зв'язок, збагачуючи й наповнюючи її новим семантичним змістом. Вони передають найтонші смислові відтінки думок і почуттів, найрізноманітніше емоційно-експресивне забарвлення мовлення, надають йому виразності й колориту.

Дослідження фразеологічних конститuentів, їх семантичного наповнення охоплюють функціонально-семантичний аспект фразеології, аналіз природи й особливостей семантичних зв'язків мовних одиниць, які забезпечують існування найважливішої комунікативної функції мови.

Дослідження англійської термінології мобільного зв'язку ґрунтується на сучасних теоретико-методологічних засадах, випрацюваних науковцями, які вивчають проблеми теорії терміна: Ю.А. Зацний, М.Ф. Алефіренко, В.В. Віноградов, В.Г. Гак та інші, а також галузевих терміносистем, як-от термінологія програмування, англомова термінологія штучного інтелекту тощо. Наукові пошуки в цій галузі активно ведуться такими дослідниками терміна мобільного зв'язку, як Н.В. Лазебна, Н.В. Любчук, Н.М. Шанський та інші. Проте досі не здійснено системного аналізу фразеологічних конститuentів англійської терміносистеми мобільного зв'язку.

Широко розповсюджена в минулому точка зору на фразеологізми як на семантично монолітні утворення, в яких значення окремих компонентів повністю розчинені й перетворені в єдине й неподільне значення цілого, поступається місцем більш диференційованому підходу, за якого робляться спроби розглянути з різних позицій характер і фактори семантичної значущості окремих компонентів фразеологічних одиниць.

Інтенсивний розвиток фразеології характеризується широким колом проблем, які досліджуються на матеріалі германських, романських і слов'янських мов. Актуальність окресленого дослідження зумовлене неабияким інтересом і неоднозначною оцінкою фразеології серед науковців, багатством, різноманіттям, експресивністю англійських фра-

зеологізмів, їхнім широким використанням у загальнонавчальній і фаховій мові.

Мета статті полягає в дослідженні структури внутрішньої організації когнітивно-фразеологічних конститuentів, виявленні їхнього узагальненого (інваріантного) компонента й диференційного смислу, встановленні зв'язку з іншими фразеологічними одиницями. Зазначена мета підтверджується тим фактом, що вивчення фразеологічних одиниць у спеціальній мові мобільного зв'язку необхідне для повного розуміння специфіки функціонування фахової мови й комунікації спеціалістів.

Матеріалом дослідження слугували фразеологічні конститuentи, відібрані зі спеціальних англо-англійських тлумачних словників шляхом аналізу описових дефініцій, куди входять фразеологізми, а також виявлення їх семантично-структурного й контекстуального наповнення та варіативного смислотворення.

2. Методика дослідження термінотворення сфери мобільного зв'язку

Методика охоплює структурний та описовий методи, в межах яких проведено словотвірний, дефінітивний, семантичний аналіз терміноодиниць. Методи дослідження ґрунтуються на принципах системного підходу до аналізу мовних явищ і понять, що базуються на структурному методі, компонентному аналізі, словникових дефініціях тощо. Застосування методики «значення – смисл» має на меті відмежувати стабільні інваріантні компоненти в системі мови від змінних екстралінгвістичних понять, які позначаються інваріантним значенням у кожному одиницю актуалізації. Основними методологічними критеріями дослідження сучасної англійської термінології мобільного зв'язку є з'ясування в слова-терміна одного узагальненого значення (інваріанта), яке співвідноситься з різними об'єктами реальної дійсності й реалізується в мовленні через процеси смислотворення.

3. Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження

Фразеологічне багатство англійської фахової мови постійно привертало й при-

вертає увагу як українських, так і зарубіжних дослідників. Інтенсивний розвиток фразеології характеризується широким діапазоном проблем, які досліджуються на матеріалі германських, романських і слов'янських мов. Актуальність окресленої наукової розвідки зумовлена неабияким інтересом і неоднозначною оцінкою фразеології серед науковців, багатством, різноманіттям, експресивністю англійських фразеологічних конститuentів, їхнім широким використанням у спеціальних текстах.

Численні дослідження в галузі фразеології виокремлюють її як лінгвістичну дисципліну, об'єктом якої є сталі конститuentи, зокрема в когнітивній парадигмі фразеологізм розуміють як мікротекст, структурування якого відбувається під час інтерпретації його семантичної інформації носієм мови в просторі культурного знання (Селіванова, 2004). Теоретико-практичні основи фразеології є предметом розгляду мовознавців, проте базові семантичні категорії фразеологічних конститuentів, якими є значення та смисли, ще не досить викладені в науковій літературі, а отже, досі залишаються актуальними й потребують окремого аналізу.

Безперечно, що за останні десятиріччя англійська фразеологія суттєво збагатилася монографіями, дисертаційними дослідженнями, науковими працями. Проте натеper у лінгвістиці немає чіткого загальноприйнятого визначення фразеологізму. Так, за визначенням В.В. Віноградова, фразеологічна одиниця – це сполука, яка не утворюється в процесі мовлення, а відтворюється за традицією (Віноградов, 1997). Класифікацію фразеологічних одиниць надалі розвинув професор Н.М. Шанський, назвавши їх «фразеологічні вирази» як стійкі у своєму вживанні й складі фразеологічні звороти, що семантично подільні й цілком складаються зі слів із вільним номінативним значенням. На думку вченого, вони використовуються як готові мовні одиниці з певною семантикою та постійним лексичним складом і мають єдину особливість – відтворюваність (Шанський, 1998).

Ми дотримуємося думки, що фразеологічні конститuentи – це звороти, що мають буквально значення компонентів, та їх численні смислові прирощення, які експлікують у фахових текстах, зокрема терміносистеми мобільного зв'язку, вторинні значення, як-от: *better untaught than ill taught – краще бути неграмотним, ніж неправильно навченим;*

live and learn – вік живи, вік вчися; easier said than done – легше сказати, ніж зробити; many men, many minds – скільки голів, стільки й розумів; nothing is impossible to a willing heart – хто хоче, той досягне (Pfaffenberger, 2006).

На думку дослідників, фразеологічними одиницями слід називати стійкі словосполучення, що сприймаються як одне ціле, як єдиний вислів або мовний зворот, неподільний на окремі частини без втрати його значення (Телия, 1996). Заслужує на увагу й інше визначення – «це стійкі сполучення двох і більше слів, що утворюють семантичну цілість і відтворюються в процесі мовлення як готові словесні формули» (Кунин, 1998).

На наше переконання, використання фразеологізмів у фаховій мові не тільки увиразнює, а й надає їй нового семантичного наповнення та забарвлення. Безперечно, що досі ще не має остаточних варіантів розв'язання параметрів фразеологічних конститuentів, пов'язаних із повною палітрою семантичного вираження. Варто зазначити, що корпус фразеологічних конститuentів англійської фахової мови мобільного зв'язку дуже численний і різноманітний, тому важко охопити всі їх семантичні нюанси, скажімо: *Siliconia, n. – оцередок IT-індустрії на мані світу: Silicon Valley is a model many other places would like to copy. "A friend once designed a map of the U.S. called "the Siliconia of the United States", all the regions wanting to capture the magic and imagination [of] Silicon Valley" (Downing, 2009).*

Інші дослідники стверджують, що фразеологічні єдності – це теж стійкі словосполучення, семантично неподільні й цілісні значення (Алефіренко, 1987). Проте схилиємось до думки, що у фразеологічних єдностях цілісне значення може бути вмотивованим, тобто є результатом впливу узагальненого, абстрагованого значення та його варіативних смислів.

Таким чином, фразеологічні єдності, як і зрощення, теж семантично неподільні й виражають цілісне значення, але на відміну від фразеологічних зрощень вони мають умотивоване значення. За нашими спостереженнями, у своєму компонентному складі фразеологічні єдності містять інваріантний компонент, який сприяє мотивації значення фразеологізму загалом. Таке розуміння є суттєвим у викладенні теоретичних питань фразеології, розкритті когнітивного механізму творення фразеологічного конститuentу, кореляції семантики цілого вислову до значень

слів компонентів, що його формують, як-от: *techno-creep*, п. – *поступове впровадження комп'ютерів і мобільних технологій у певну сферу діяльності: e.g – So, how can our relationships guard against what you call “techno creep” – this constant digital connectivity and multitasking that is such a part of everyday life (Weik, 2000).*

Фразеологічні єдності частково зближуються з фразеологічними зрощеннями своєю метафоричністю та образністю. Однак, як вважають дослідники, у фразеологічних єдностях образність є зрозумілою вживанням сучасної мови на відміну від фразеологічних зрощень, де зміст розкривається лише діахронічно (Любчук, 2000).

Вважаємо, що для повного розуміння фразеологічного конституента слід сприймати його структурні частини саме у вторинному значенні, для прикладу: *“to make a mountain out of a molehill” – робити з мухи слона, тобто занадто перебільшувати що-небудь, яке розкривається лише в тому випадку, якщо слово “mountain” розглядати у значенні «щось величезне», а слово “molehill” – «щось незначне, маленьке».*

Наведемо характерні ознаки фразеологічних компонентів, як-от: збереження значення окремих сполук – *to put a spoke in smb's wheel*; можливість збігу з наявними компонентами: *to be narrow in the shoulders, to throw dust into smb's eyes, to burn bridges, to burn one's fingers*; емоційно-експресивна забарвленість – *to paint the devil blacker than he is*; неможливість заміни одних сполук іншими – *to hold one's cards close to one's chest*; (Pfaffenberger, 2006).

Дослідження фразеологічних конституентів у площині їх семантики, функціонального аспекту у фаховому мовленні передбачає вивчення внутрішньої природи й характеру семантичних відношень, які забезпечують існування найважливішої функції мови – комунікативної. Широко розповсюджена в минулому точка зору на фразеологізми як на семантично монолітні утворення, в яких значення окремих компонентів повністю розчинені й перетворені в єдине й неподільне значення цілого, поступається місцем більш диференційованому підходу, де робляться спроби розглянути з різних позицій характер і фактори семантичної значущості окремих компонентів фразеологічних одиниць (Гак, 1998).

На наш погляд, семантичну структуру фразеологічного компонента фахового мовлення

утворює сукупність його семантичних елементів, що знаходяться між собою в тісних кореляціях. Насамперед варто відзначити зв'язки прямого протиставлення, які екстраполюються в семантиці фразеологічних одиниць між їх основними семантичними компонентами, а саме: а) різними окремими значеннями полісемічної фразеологічної одиниці; б) різними аспектами кожного окремого значення, в тому числі й конотативно-прагматичного, що містить додаткові, комунікативно-значущі соціальні й індивідуальні характеристики; в) різними планами протиставлення в семантиці основної маси фразеологічних одиниць – між фразеологічним значенням і структурно-компонентним значенням комплексу (Кунин, 1998). Зазначені вище складові частини фразеологічної семантики своєю чергою розчленовуються на семантичні компоненти, семантичні ознаки, що виступають не тільки як конституенти основних семантичних складових частин фразеологізму, але і як сполучна ланка між ними. Зміст фразеологізмів має складнішу й різносторонню організацію, ніж, скажімо, зміст слів. Особливу проблему аналізу фразеологічних конституентів складає розгляд формально-семантичної структури фразеологічних одиниць, тобто дослідження кореляції їх структури плану змісту в парадигматиці мови й структури плану висловлення в синтагматиці мовлення.

Як вважають мовознавці, семантична характеристика лексичних компонентів фразеологізму, їх роль у загальному значенні фразеологічної одиниці перебуває в тісному зв'язку з проблемою семантичної монолітності й розчленування фразеологізму (Любчук, 2000). Тут йдеться про різні способи розподілу елементів семантики фразеологізму за його лексичними компонентами, тобто про ступінь так званої семантичної злитості / нерозкладності й протиставленого їй семантичного розчленування фразеологізму, як-от: *a bosom friend – нерозлучний друг, Adam's apple – Адамове яблуко, a pitched battle – запекла сутичка, a Sisyphian labor – Сизифова праця, rack one's brains – сушити голову (посилено згадувати, думати) (Downing, 2009).*

Аналіз емпіричного матеріалу дає підстави стверджувати, що в основі фразеологічної семантики перебуває не лише вихідний, первинний образ, а й вторинний, що віддзеркалює специфічне ставлення лінгвокультурної спільноти до предметно-поняттєвої ситуації у фаховій мові. Такі характерні риси

фразеологічних конститuentів, як внутрішня форма, мотивованість, образність, ідіоматичність і стійкість пояснюють здатність фразеологізмів до семантичної трансформації, яка є дієвим засобом прагматичного впливу на реципієнта (Селіванова, 2004). До іншого типу в сучасній англійській терміносистемі мобільного зв'язку відносимо стійкі звороти, до складу яких входять слова з фразеологічно пов'язаним і вільним значенням, як-от приклад такого акроніму: *BYOD (bring your own devices) – ситуація, коли офісний працівник використовує на роботі свої власні портативні пристрої (планшет, ноутбук, мобільний телефон тощо): e.g. – The bring your own device (BYOD) policy has become commonplace in many companies, where workers are allowed to use their personal smartphones and tablets on the company network (Weik, 2000).*

Отже, як стверджують дослідники, фразеологізми, що використовуються у фаховій мові, частково відбивають сутність явища, яке позначають, тобто трансформуються та пристосовуються до нового змісту (Алефіренко, 1987). Наприклад: *to burn bridges – спалювати мости; to spill the beans – видати секрет; to throw mud at smb. – поливати брудом когось; to paint the devil blacker than he is – згушувати фарби; to be narrow in the shoulders – не розуміти жартів; to throw dust into smb's eyes – заговорювати зуби тощо (Weik, 2000).*

Так, відома фразеологічна одиниця *birds of a feather «одного поля ягода»*, яка часто використовується у фаховій мові, зокрема мобільного зв'язку, трансформує своє семантичне значення в складі неофрази *birds of a feather meeting (BOF meeting) «зустріч під час конференції або торгової виставки для обміну досвідом чи інформацією фахівців, котрі працюють в одній галузі»*.

Висловлюємо припущення, що фахова мова мобільного зв'язку має сполуки слів, в яких значення цілого сполучення не точне, а іноді й зовсім не виводиться із суми складових компонентів цього сполучення або домінує над значенням складових частин. Власне, такі сполуки називаємо фразеологічними конститuentами. Однією з найхарактерніших рис поєднань фразеологізмів є семантична єдність цілого поєднання та стійкість розташування складових компонентів. Сполучення фразеологізмів, що входить у лексичний фонд фахової мови, є її надбанням і використовуються як вже готові одиниці, скажімо: *Amazon, v. – 1) досягати значних успіхів у веденні Інтернет-бізнесу: e.g. Ana-*

lysts said HomeAdvisor Technologies will contribute to the “Webification” or “Amazoning” of the real-estate trade; 2) шукати найкращі пропозиції або замовляти товари на сайті Інтернет-компанії Amazon: e.g. The answer is to be found in a best-selling book that was Amazoned to me by my friend Marv Meyerson this week (Downing, 2009).

Аналізуючи феномен фразеологічного компонента й враховуючи його семантичні параметри, образність, можемо порівняти його з таким стилістичним прийомом, як метафора й метонімія, сформованим у ході соціальної практики людини відповідно до її потреб як продукту природного розвитку мови. Наведімо приклад ще одного акроніма: *GOOD job (Get-Out-Of-Debt job) – високооплачувана робота, на яку влаштовуються, щоб розрахуватися з боргами, а потім швидко звільнитися: e.g. The costs of going to school add up quickly and for many people, even though getting a college degree does eventually pay off, it may take a few years of working before they finally land a G.O.O.D. (Get Out Of Debt) job with a livable salary (Blanton, 2002).*

Логічно обґрунтованою є думка О. Куніна, що фразеологічні одиниці або ідіоми – це окремо сформовані одиниці мови з повністю або частково переосмисленими значеннями, а саме: «<...> фразеологізми – високо інформативні одиниці мови; <...> одна з мовних універсалій, тому що не існує мов, які б не мали фразеологізмів». Вчений справедливо стверджує у своїх працях, що «фразеологія – це скарбниця мови» й фразеологізми в мові є її багатством, які не лише допомагають зробити мову виразною та емоційною, але й відбивають її побут і культуру (Виноградов, 1977).

Для прикладу, фразеологізми, в основі яких вживаються загальноживані слова, часто зустрічаються у фаховій мові мобільних технологій, як-от: фразеологічні одиниці, пов'язані зі звуками (*to face the music; actions speak louder than words – тримати відповідь; зустрічати критику, не здригнувшись*), фразеологічні одиниці, в основі яких вживаються міфологічні, біблійні, або історичні події та персоналії (*as mad as a hatter – божевільний; той, що остаточно з'їхав із глузду; yes-man – підтакувач*), фразеологізми, в основі яких слова, пов'язані з кольором (*to get the blues – місця собі не знаходити / сумувати, a red herring across the track – помилковий слід*), фразеологічні одиниці, в основі яких є назви предметів по догляду за частинами тіла, одягу (*fine feathers make the bird;*

blue bonnet – синій берет (шотландець); *a bad hat* – шапрай; нікчемна людина, недолуга; *not to see a step beyond one's nose* – далі свого носа нічого не бачити), фразеологічні одиниці, до складу яких входять назви харчових продуктів (*good egg* – молодчина, відмінна штука; *not to know chalk from cheese* – ні бе, ні ме, ні кукурику, не знати / тямити etc.) (Weik, 2000).

На наше переконання, глибинна семантична природа фразеологізмів полягає в тому, що під впливом соціально-побутових, політичних та інших суспільних явищ деякі конститuentи у фаховій мові із часом набувають додаткового, ситуативного смислу, тобто нового смислового наповнення сталим висловам надає новий текстовий форматив, мало того, своє первинне значення вислів може втратити повністю, як-от: *eat what you kill* – система компенсації, що передбачає фінансову винагороду, пропорційну докладеним зусиллям: e.g. *Many firms, particularly in the US, now operate on an "eat what you kill" basis, where partners are compensated based on the clients they bring in and the work they bill* (Downing, 2009).

Отже, фразеологічні конститuentи у вторинній номінації, з одного боку, тісно семантично пов'язані між собою, що дає можливість трактувати їх як окремі самостійні одиниці мови в тлумачних словниках; з іншого боку, фразеологізми не є еквівалентами слів, оскільки не мають повного оформлення. Зважаючи саме на таку їх властивість, фразеологічні конститuentи тісно пов'язані з таким явищем у мові, як метафора й метонімія. Таке порівняння можна здійснити на підставі того, що метафора, метонімія та фразеологізми утворилися за допомогою одного способу – вторинної лексичної номінації, де метафора й фразеологічна одиниця є продуктивними стилістичними прийомми.

Таким чином, зміст понять «фразеологічна одиниця» та «метафора», трактуємо так: фразеологічна одиниця та метафора – різновиди вторинної лексичної номінації, які на підставі двох понять утворюють значення за загальною ознакою, виникнення якої зароджується у свідомості людини й зумовлюється єдністю процесів. Отже, фразеологічний конститuent є продуктивним семантико-стилістичним засобом, так само як і метафора, метонімія, які використовуються в різних сферах мови, зокрема в терміносистемі мобільного зв'язку.

4. Висновки

Оскільки термінологія мобільного зв'язку перебуває в епіцентрі соціальної уваги, то в загальнономовному просторі сучасної ан-

глійської мови натрапляємо на значну кількість фразеологізмів, які своїм походженням сягають наук мобільних технологій. Серед них є як такі, що давно увійшли до термінового фонду, так і ті, що перебувають на шляху фразеологізації. З огляду на вищезазначені наукові підходи до вивчення фахових мов, доходимо висновку, що сучасна лінгвістика фахових мов характеризується поліпарадигмальністю, тобто використанням надбань різних наукових концепцій у проведенні лінгвістичних досліджень фразеологізмів у фаховій мові. Тут запрошується логічний висновок, що головна особливість вживання фразеологізмів у фаховій мові полягає в підході до цього явища, яке існує для досягнення розуміння між усіма фахівцями певної галузі знання чи професійної діяльності.

У фаховій комунікації, зокрема мобільного зв'язку, в якій, на перший погляд, не передбачена наявність емоційної лексики, саме семантика вторинної фразеології стає основним інструментом імпліцитної концептуалізації емоцій. Проте структурно-семантична цілісність таких двох і багатослівних фразеологічних конститuentів і регулярна відтворюваність у фаховому контексті дозволяють віднести їх до класу стійких словосполук у спеціальній комунікації.

Нам вбачається, що перспективними напрямками подальшого дослідження є семантичний та експресивно-стилістичний потенціал фразеологізмів у фахових текстах, питання семантичної класифікації англійських фразеологізмів, подальше вивчення трансформацій фразеологізмів у публіцистичному тексті.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Алефіренко М.Ф. Теоретичні питання фразеології. Харків : Вища школа, 1987. 133 с.
2. Виноградов В.В., Об основных типах фразеологических единиц в русском языке. Москва : Наука, 1977. С. 140–161.
3. Гак В.Г. Метафора: универсальное и специальное. Москва : Наука, 1988. С. 11–26.
4. Зацний Ю.А. Развитие словарного состава современной английской лексики в 80-е – 90-е годы XX столетия : дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.04, Київ, 1999. 409 с.
5. Кунин А.В., Англо-русский фразеологический словарь / Лит. ред. М.Д. Литвинова. 5-е изд., исправл. Москва : Живой язык, 1998. 944 с.
6. Лазебна Н.В. Структурно-семантичні і функціональні особливості комп'ютерної термінології у сучасній англійській мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Запоріжжя, 2013. 212 с.
7. Любчук Н.В. Еквівалентність фразеологізмів з етнокультурним компонентом. *Мовні і концептуальні*

картини світу: збірник наукових праць. Київ, 2000. 224 с.

8. Селіванова О.О., Нариси з української фразеології (психокогнітивний та етнокультурний аспекти). Черкаси : Брама, 2004. 276 с.
9. Телия В.Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты. Москва : Школа «Языки русской культуры», 1996. 288 с.
10. Шанский Н.М. Фразеология современного русского языка. Москва : Специальная литература, 1998. 270 с.
11. Blanton A. Microsoft Computer Dictionary. 5-th. ed. Microsoft Press, 2002. 638 p.
12. Downing D. Dictionary of Computer and Internet Terms. 10-th ed. Melody Mauldin Covington, 2009. 554 p.
13. Pfaffenberger B. Webster's new World Dictionary of Computer. 10 ed. Indiana : Wiley Publishing Inc., 2006. 387 p.
14. Weik M. Computer Science and Communications Dictionary. Springer, 2000. 2006 p.

REFERENCES:

1. Alefirenko M.F. (1987). Teoretychni pytannja frazeologhiji [Theoretical questions of phraseology]. Kharkiv: Vyshha shkola, 133 p.
2. Vynogradov V.V. (1977). Ob osnovnykh tyпах frazeologhycheskykh edynyc v russkom jazyke [About the main types of phraseological units in Russian]. Moskva: Nauka, pp. 140–161.
3. Ghak V.Gh. (1988). Metafora: unyversalnoe y specialnoe [Metaphor: universal and specials]. Moskva: Nauka, pp. 11–26.
4. Zacznyj Ju.A. (1999). Rozvytok slovnykovogho skladu suchasnoji anghlijskoji movy v 80-ti – 90-ti roky XX stolittja: dys. ... doktora filol. nauk: 10.02.04 [Development of the vocabulary wordstock of modern English language in the 80s – 90s of the 20th century: dis. ... doctor philol. Sciences: 10.02.04]. Kyiv:

Kyivskij universytet im. Tarasa Shevchenka. – K., 409 p.

5. Kunyn A.V. (1998). Anghlo-russkyj frazeologhycheskyj slovar [English-Russian phraseological dictionary]. lyt. red. M.D. Lytvynova. – 5-e yzd., yspravl. – M.: Zhyvoj jazyk, 944 p.
6. Lazebna N.V. (2013). Strukturno-semantychni i funkcionajni osoblyvosti komp'juternoji terminologhiji u suchasnij anghlijskij movi; dys. ... kand. filol. nauk 10.02.04 [Structural-semantic and functional features of computer terminology in modern English; dis. ... cand. Philology. Sciences 10.02.04]. Zaporizhzhja: 212 p.
7. Ljubchuk N.V. (2000). Ekvivalentnostj frazeologhizmiv z etnokuljturnym komponentom [Equivalence of phraseology with ethnocultural component]. Kyjiv., 2000. 224 p.
8. Selivanova O.O. (2004). Narysy z ukrajinskoji frazeologhiji (psykhokognityvnyj ta etnokuljturnyj aspekty): Monografija [Essays on Ukrainian phraseology (psychocognitive and ethnocultural aspects): Monograph]. Cherkasy: Braма, 2004. – 276 p.
9. Telyja V. N. (1996). Russkaja frazeolyghyja. Semantycheskij, praghmatychej y lynghvokuljtuologhycheskyj aspekty [Russian phraseology. Semantic, pragmatic and linguocultural aspects]. Moskva: Shkola "Jazyky ruskoj kuljture", 288 p.
10. Shanskyj N.M. (1998). Frazeologhyja sovremennogho russkogho jazuka [Phraseology of the modern Russian language].: Spetsyalnaja lyteratura.
11. Blanton A. Microsoft Computer Dictionary. 5-th. ed. Microsoft Press, 2002. 638 p.
12. Downing D. Dictionary of Computer and Internet Terms. 10-th ed. Melody Mauldin Covington, 2009. 554 p.
13. Pfaffenberger B. Webster's new World Dictionary of Computer. 10 ed. Indiana : Wiley Publishing Inc., 2006. 387 p.
14. Weik M. Computer Science and Communications Dictionary. Springer, 2000. 2006 p.

*Стаття надійшла до редакції 12.04.2021.
The article was received 12 April 2021.*